

Halvering kennismigratie door coronacrisis in 2020

Migratie van hoogwaardige kenniswerkers is van essentieel belang voor een economie als die van Nederland. De coronacrisis heeft dit proces sterker verstoord dan andere vormen van arbeidsmigratie: een daling van 46 procent aan kennisimmigranten. En dit terwijl de vraag naar personeel in Nederland historisch hoog is.

De coronacrisis heeft de Nederlandse economie en demografie niet onberoerd gelaten. Waar in 2019 nog ruim 215 duizend immigranten zonder Nederlandse nationaliteit naar Nederland migreerden, daalde dat aantal in 2020 met 20 procent tot 171 duizend immigranten. Vooral het aantal immigranten van buiten de Europese Unie en de landen in de Europese Vrijhandelszone of EFTA-landen (Liechtenstein, Noorwegen, IJsland en Zwitserland) nam af. In 2020 kwamen 62 duizend immigranten van buiten de EU/EFTA naar Nederland, een daling van 33 procent ten opzichte van een jaar eerder.

Voor de Nederlandse arbeidsmarkt is de arbeidsmigratie van groot belang. Het CBS onderscheidt in haar statistieken twee soorten arbeidsmigratie: kennismigratie (zie kader) en de migranten die wel voor werk naar Nederland komen maar niet tot de kenniswerkers behoren (overige arbeidsmigratie). De figuur maakt duidelijk hoe sterk de kennisimmigratiestroom is gedaald: van 13 duizend in 2019 naar zeven duizend in 2020. Daarmee kwam abrupt een einde aan het stijgend aantal kennisimmigranten dat jaarlijks naar Nederland migreerde. De daling van het aantal kennisimmigranten in 2020 ging gepaard met een ongekende krimp van de economie door de coronacrisis. Inmiddels trekt de economie weer aan en zou hun komst meer dan welkom zou zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt. Voor het eerste sinds het CBS de spanning op de arbeidsmarkt in kaart brengt is het aantal openstaande vacatures namelijk

hoger dan het aantal werklozen. In het tweede kwartaal van 2021 stonden de meeste vacatures open in de handel, zakelijke dienstverlening en de zorg. Ook in de informatie en communicatiesector zijn de tekorten aan personeel aanzienlijk. Van Indiase kennisimmigranten – met afstand de grootste groep die jaarlijks als kennisimmigrant naar Nederland komt – is bekend dat het overgrote deel werkt in de informatiesector, terwijl overige kennisimmigranten relatief vaak actief zijn in de zakelijke dienstverlening. Het gegeven dat minder kenniswerkers naar Nederland migreren, terwijl de economie al weer sterk aantrekt, gaat gepaard met een grote en groeiende vraag naar arbeid in diverse sectoren. Het effect op langere termijn is minder duidelijk. Op dit moment lijkt de immigratie uit landen van buiten de EU weer voorzichtig aan te trekken. Daarnaast heeft de coronacrisis nieuwe kansen en mogelijkheden opgeleverd, bijvoorbeeld op het gebied van werken op afstand. Mogelijk beïnvloedt dit de noodzaak om naar Nederland te immigreren en blijven kenniswerkers in de toekomst vaker vanuit het buitenland voor Nederlandse bedrijven werken.

Dion Dieleman, Centraal Bureau voor de Statistiek, e-mail: aj.dieleman@cbs.nl

LITERATUUR:

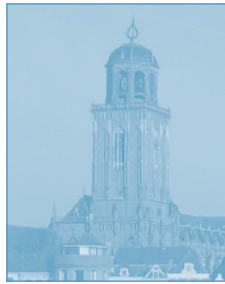
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2021), Meer vacatures dan werklozen in tweede kwartaal. Den Haag: CBS.
- Hitzert, F. en M. van Wijk (2019), Arbeidsmigranten in Nederland. *Statistische Trends*, Den Haag: CBS.

DEMOS verschijnt 10 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Een abonnement op DEMOS is gratis. U kunt uw aanvraag indienen via: demos@nidi.nl of via onze site: nidi.nl/nl/demos/

Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen dient men een volledige bronvermelding te gebruiken. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar. De personen op de foto's komen niet in de tekst voor en hebben geen relatie met hetgeen in de tekst wordt beschreven.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en is geaffilieerd met de Rijksuniversiteit Groningen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

colofon

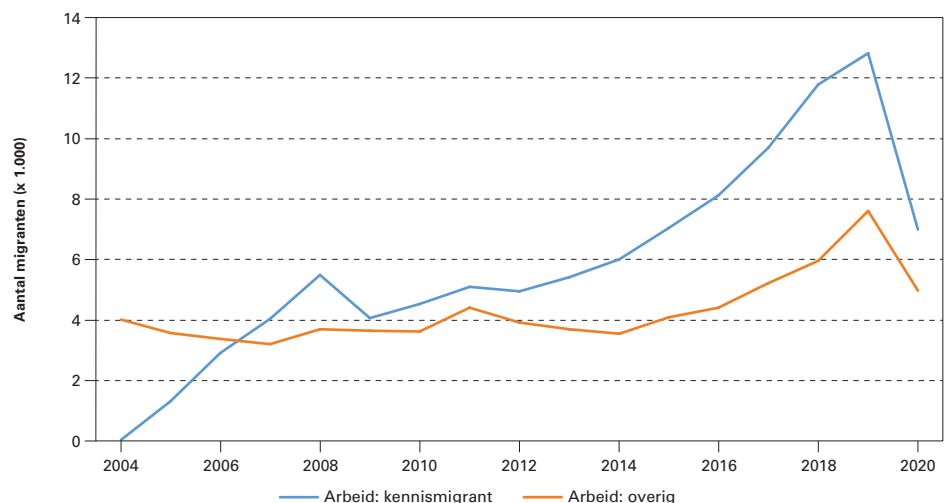
DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Harry van Dalen, hoofdredacteur Nico van Nimwegen, redacteur Peter Ekamper, (web)redacteur Jaap Oude Mulders, redacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage (070) 356 52 00
Telefoon	(070) 356 52 00
E-mail	demos@nidi.nl
Internet	https://nidi.nl/demos
Abonnementen	gratis
Druk Opmaak	Koninklijke Van der Most www.up-score.nl

- Van der Meij, A. en M. de Mooij (2019), Migratiemotieven van Indiase immigranten 2012-2017. *Statistische Trends*, Den Haag: CBS.
- IND (2021), Kennismigrant. Geraadpleegd op 26 augustus, 2021.
- Jong, P. de, G. Wachter en R. Costa (2021), Covid-19 en internationale migratie, *Demos*, 37(3), p. 8.

WAT ZIJN KENNISMIGRANTEN?

Onder kennisimmigranten worden in dit artikel arbeidsmigranten van buiten de EU/EFTA verstaan die een inkomen conform het zogenoemde Immigratie en Naturalisatiedienst (IND)-salariscriterium verdienen. In 2021 bedraagt dit salariscriterium voor kennisimmigranten jonger dan 30 jaar 3.484 euro en voor kennisimmigranten van 30 jaar en ouder 4.752 euro bruto per maand (IND, 2021). Kennisimmigranten zijn over het algemeen hooggeschoold en beschikken over specifieke en hoogwaardige expertises. Kennisimmigranten kunnen uiteraard ook van binnen de EU komen. Omdat deze groep geen verblijfsvergunning nodig heeft, zijn hierover geen gegevens beschikbaar bij de IND.

Aantal arbeidsmigranten met een niet-EU/EFTA nationaliteit, naar jaar van immigratie en type arbeidsmigratie

Noot: de kennisimmigratieregeling is in oktober 2004 van start gegaan.

Bron: CBS Statline.